

NAŠE NOVINE

POLITIČNI-GOSPODARSKI I KULTURNI TEDNIK.

Prihaja vsako nedeljo. — Cena: „Naši Novine“ je na leto 40 D. na polleta 20 D. Oglasi se tudi spremajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 75 par. Za večkrat popust. Rokopisi se nevrnejo.

Uredništvo i uprava je v Dolnji-Lendavi št. 32.
Lastnik lista: KONZORCIJ.
Odgovorni urednik i izdajateo: HARI LEOPOLD ev. p. duhovnik.

I. Leto 20. šte. v.

Dolnja Lendava, 3. oktobra 1926.

Cena edne številke 1 Dinar.

Agrarna politika g. Kleklna.

Kleklnove „Novine“ so že dostokrat pisale, ka je nova politična borba v Prekmurji zato natanola, ar je g. Klekl s svojim hujskanjom zadržao odajo zemlé beltinske grofice. Prej zato želimo k horvatom priti, ka bi te nikaki pri odávanji grofovské zemlé, dosta zaslužili.

Vsa tá pisarija i larma je gola demagogia, zapelávanje lústva. Morebiti, ka je Dr. Némethy fiškališa Kleklnovo hujskanje nag-nolo na to, ka je začno politizerati. Ali ka pa májo opraviti z grofovskov zemlov drugi pristaši nove stranke? Jeli so vsi „mašetarje“ pri odaji beltinskoga posestva? Pa Dr. Némethy tudi dobro zna, ka se pri odávanji agrarne zemlé pod horvackov oblastjov ravno telko da zaslužiti kak pod slovenskov oblastjov, ar je za celo državo podpisano, kelko sme računati odvetnik za kontrakt i za tabuleranje i kelko inžiner za meritev i za risali skico za grúntno knigo.

Záto g. Klekl tú nema istine. Nova stranka je nastánola i žele k horváckoj oblásti spraviti Prekmurje záto, ar smo spoznali, ka bi to za prekmurce bolše bilo — v uprávnom, v dáčnom, prometnom, šolskom, jezikovnom i splošno kulturnom poglédi. Či ne bi bilo v Prekmurji nikšega agrarnoga pitanja, mi bi té tudi želeli s horvatami vkúp biti, ar neščemo dvema gospodama služiti i ešče dosta drugoga neščemo, ka se nam od strani Slovenije godi.

Nego mi bi radi ednok gvúšno znali, zakaj je g. Klekl hujskao proti odaji grofovské zemlé. Čúli smo rázne zroke. Ali gvúšnoga ne vemo. Ar to, ka je g. Klekl gučo i piso, ka je prej zemla preveč drága, to je ne-

istina bila. Ar poprek se računalo za eden katastrálni plüg 6000 dinarov, to je za eden kvadratni klafter 3 Dináre 70 para. Denešnji 6000 dinárov je telko, kak pred vojskov 649 koron, ali 270 rajnški? V Sibiriji ali v Ameriki ženego v Prekmurji nindri ne. Za najzadnjo zemlo se plačúvalo 800 rajnški, to je po denéšnjih penězaj 17.777 Dinarov. — Ali zemla falejša poštanúje dnes že za 4000 Dinarov lahko kúpimo plüg zemlé, i za dve leti morebiti za 2000 Dinarov. Ztoga bi pa nasledúvalo, ka g. Klekl bi hasek napravo lúdem gda jih je zadržao, ka so ne kúpili zemlé za 6000 Dinarov, ar tisto zemlo za dve leti morebiti za 2000 Dinarov lahko kúpijo. Ja, ja, samo ka se tak kaže, ka si ljudjé za dve leti žmetnej správiyo 2000 Dinarov, kak láni 6000 Din. — Znáni so nam slučájji, ka so niki lúdje láni meli 12.000 Dinarov, pa bi si radi za to dvá plúga agrarne zemle kúpili. Da so pa po Kleklnovoj politikiki ne mogli kúpiti so peneze na druge potrebe razmetali, i zdaj nemajo ne zemlé i ne peněz. Teško pitanje je, jeli do ešče ednok meli peněz za dvá plúga zemlé, či ta rávno samo 4000 Dinarov koštala. Zato mi tak mislimo, ka je g. Klekl kvár napravo tistim lúdem, šteri so láni meli peneze pa to šteli kúpiti zemlo, samo ka jih je on odvno.

Drugi Kleklnov zrok je to bio ka praj „mašetarje“ dosta ščejo zaslužiti. Od kakših mašetarov je g. Klekl pisao i gučao, toga mi ne vemo. Ar odvetnik i inžiner sta ne mašetara. Kúpčija zemlé se brez odvetnika žmetno vrši, ar kontrakt i vloge za tabuleranje, nikák more delati. Iči se edna grofovská tábla zemle na mále parcele odá, te inžiner tudi má delo, ar trbe nove parcele vözmeriti, narisati i na grúntnico poslati. Kakših drugih posredo-

valcov, šteri bi se lahko mašetarje imenúvali, smo mi pri odávanji ne vidli. — Znáno nam je ka si je odvetnik po vládnoj naredbi 2 procente slobodno računao za svoje delo i za inženera. To bi pri cení 6000 Dinarov znašalo 120 Dinarov. Znáno nam je pa tudi, ka je Dr. Némethy za kontrakt i tabuleranje za svoje delo 50 Dinarov i za inžinera 50 Dinarov računao. To so tisti telikokrat odgovarjani mastni zaslužki. G. Klekl pač nemre verovati, ka bi v Prekmurji zvún njega što drugi tudi šteo delati za lústvo. — Tak je té drugi Kleklnov zrok tudi ne bio istina. Ali misli g. Klekl, ka de drugi odvetnik kšenko delao kontrakte i vloge za tabuleranje? Te najčáka na drugi den po sodnjem dnevi.

Kaj pa je bio pravi zrok Kleklnovoga hujskanja? Ne vemo. Čteli smo ka je praj g. Klekl čemerer bio na grofiko, ka njemi ne štela liplanskoga marofa šenkati i za Martinišče zemlé dati. Zato se je praj šteo maščevati. Ne vemo, či je to istina.

Nam se tak vidi, ka je g. Klekl záto bio proti odaji grofovské zemlé, ar se je to delo brez njega začinjalo. Či bi Dr. Némethy oproso g. Kleklna, naj ide ž njim i naj lúdem razlága, ka njim je to vöspravo, ka zemlo dobijo, te bi vse dobro bilo. Ar te bi g. Klekl lahko stem kortešúvao, ka ovo, vidite ljudjé kak sam delao za vás, zemlo sam vam spravo, štera vaša i vaše decé ostane na vse čase. Záto na koga drugoga bi vi volili, kak na mené? — Da je pa g. Klekl vido, ka Dr. Némethy brez njega šče lúdi v posest zemlé spraviti je toga ne mogo trpeti. Ar se je bojava za svoj politični i poslanski hér.

G. Klekl v svojih agrarnih operacijaj poprek nema sreče. Viditi je, ka je on dúševen človek,

zato za takše posvetne kšefte nema razumevanja. — V Dobrovniku je šteo občinski pašnik razdeliti, ali tú je tudi smolo meo. Misló si je, ka de stem pomagao siromákom, pa do te vogri na njega volili. Ali dobrovniški siromaki so začeli jokati, gda so zvedili, ka de se občinski pašnik raznok delio.

Zakaj? Záto ar siromaki bi z toga malo ali pa nikaj ne dobili. Ar zadeva tak stoji, ka dobrovniški urbarski posestniki májo 700 plúgov vkúpnooga pašnika. Či bi ga pa razdelili, bi samo urbarski posestniki dobili ž njega. Takših je pa samo 120 hiž, ovih pa 180 hiž. Zdaj brez razlike vsi prebivalci gonijo svojo živino na vkúpni pašnik. Či bi ga pa razdelili, bi urbarski posestniki dobili na vsaki plüg svoje zemlé pol plúga od pašnika, ti najvékši siromacje pa nikaj nebi dobili i več kam ne bi vedli na pašo goniti. Sreča ka so dobrovniški kmetje ne pristali na razdelitev.

To je tudi edna példa, kak g. Klekl povsedi išče priliko, gde bi mogo kaj prenavlati za prekmurske „siromake“, za pridobitev volitvenih kruglic; ali srečo nema, ar je to pač ne za njega. On bi dosta boljši bio za duhovnoga pasterara, kak za agrarnoga politikara. To bi za Prekmurje tudi dosta boljše bilo.

»Slovenec« i Magjarsko.

Te slovenski i katoliški dnevnik je zadnjih 7 let od Magjarskoga ne zapisao edne istinite vrste. Ne čúdo. Z Beča njemi pošilajo vesti za Magjarsko. Beč je pa od leta 1919. naprej centrum vseh pobegnjenih magjarskih komunistov. V Beči májo fabriko lážih tisti veleroparje i stokrátne morilci, šteri so leta 1919. na

Magjarskom 4 meseca „vládali“, i v tom časi takše grozovitosti zagrešili, ka so svoje majstre v Rusiji prekosili. — Zdaj bi se radi oprali od nedužne krvi, zato razpošilajo z Beča velikanske laži od magjarske reakcije i terora. Reakcija? Na takšo grozovito akcijo, kakšo so komunisti delali, mora priti reakcija, či so Magjari ne postanoli pužovje. I teror? Či bi vsakoga bivšega voditelja magjarskih komunistov 33-krat obesili, to bi samo čista pravičnost bila proti tistomi terori (strahovládi), šteroga so komunisti izvájali. — Jeli, naj magjari trpijo, ka se vsi komunisti nazáj povrnejo v Pešto i novo komunistično revolucijo zanetijo? Naj država mirno gléda ka do se po peštanskih vulicaj stokratni roparje i morilci šetali brez kaštige?

I katoliški „Slovenec“ pograbi komunistične laži z Beča i piše od magjarske reakcije. Praj je politična sloboda i volivna sloboda zatreta. Socialdemokratje, šteri so 1919. leta z ništernimi izjemami vsi komunisti bili ino so sokrivi vseh grozodejstv 19. leta, majo zdaj 25 poslancov! „Slovenec“, gde je tu politična sloboda zatreta? Gospodin Pašič i gospodin Maksimovič boljše znáta narediti. Ja, ja, pobegli komunisti bi to držali za slobodo, ka bi oni slobodno pošilali svoje „trojke“ na Magjarsko, ka bi znovič v roke dobili državo ino bi znovič lahko ropali i lúdi klali. — Kak je postopao g. Pašič proti 55 izvoljenim komunističnim poslancom, i i kak postopa italijanski fašizem proti komunistom framasonom i

socialdemokratom, proti tomi je magjarska reakcija popolnoma legalna, pravična samoobramba.

Ka na Magjarskom nemajo splošne volivne pravice, to je tudi potrebna samoobramba države. Žalostne izkušnje iz leta 18. i 19. so prisilile narod naj se brani proti neodgovornim elementom. Splošne volivne pravice je prle tudi ne bilo, zato je „Slovenec“ poročevalec v tom tudi lagao, ka so praj „ukinili“ splošno volivno pravico. — Ka je po deželi javna volitev, po velikih mestaj pa tajna na to se komunisti i socialdemokratarje naj ne tožijo, ar rávno to jih je pomoglo do 25 mandatorov, ar po mestaj (varošaj) gde so njuvi pristaši, je volitev tajna, po deželi, gde oni tak nemajo pristašov, tam je volitev javna.

Ali ne bi bilo za nas tudi boljše, či bi mesto kruglic javne volitve meli? Te se kruglice ne bi mogle z edne kište v drugo presipati, ar ka je zapisano, je zapisano.

Mi bi od „Slovenca“ čakali, da bi z čistejše vretine zajimao, kak je magjarska „emigracija“ v Beči. — „Slovenec“ bi lahko poznao metode židovske žurnalistike iz ljubljanskoga „Jutra“. Pobegli magjarski židovje komunisti iste metode porablajo ar židov je pač povsedi židov. — Ali mi, ki rédno plačujemo „Slovenca“ smemo želeti, da nas ne bo traktirao z lažmi pobeglih komunistov. „Slovenec“ bi lahko meo ednoga krščanskoga dopisnika na Magjarskom, ne pa ednoga sotrudnika dunajskoga „Abend“-a.

Politični glasi.

Notranja politika.

Radič je v nedelo prišo domo z Genfa. Pašičova skupina v radikalnoj stranki se spoj rezervno drži, tak je Uzunovičova vlada močna i nemre se spremenba čakati. Voditeo samostojne demokratske stranke je v nedelo več shodov držo v Bosni, gde je proti vladi gučo. Davidovičova stranka je o nedelo v Medžimurji mela shode, navzoči je bio sam Davidovič. Jutarnji List piše, da se edna nova politična stranka osnavla. V novo stranko bi stopili Maksimovič i Srskič ministri svojimi prijateli, Jovanovič Ljuba, Nikič minister i Preca radičovec. Či bi se to resan zgodilo, tak bi edna močna stranka bila, štera bi z edne vlade ne mogla vooštati.

Čehoslovakia.

Ešče so daleč volitve za državnoga predsednika, ali že se je na vse strani začnolo korteširanje Švahla bivši ministerski predsednik je oblúbo, da kandidaturo za državnoga predsednika ne prevzeme. Tak de Masaryk samo ednoga nasprotnika meo i to de Kramarz. Beneš tudi ne misli na kandidaturo. Češki nacionalisti, agrarci i eden del nemcov je kre Masaryka, tak da je njegova večina pri volitvaj že gvúšna.

Španija.

Španske vlade uradno glasilo piše od Tangerskoga pitanja i pravi, da Španija zahteva Tanger, ar Španija samo tak more dobroštati, da de v Maroki mir. Ali Tanger, ali pa nikaj ne. Či de Španija zapústiti mogla Tanger, z toga de veliki kvar celomi sveti, ar je tak znova lejko komplikacije čakati v Maroki.

Nemčija i Francosko.

Nemški ministerski svet je z veseljom vzeo naznanje razgovore Stressmana v Genfi i o Toiry. Ništerni francoski listi so proti sporazumi med Francoskov i Nemčijov i da Francoska samo tak sprazni Poruhrje, či takšo vsoto dobi od Nemčije, kakša je obečana v mirovnoj pogogbi.

Italija — Anglija.

Chamberlein i Mussolini se v kratkom časi sestaneta. Mussolini te namen ma, da z Anglijov prijateljsko pogodbo zveže. Te pogodbe cil bi bio, da bi ednok mir postanov v celoj Europi i da bi stem francoska politika zgúbila svojo moč na srednjo Europo, ar po Mussoliniji zdaj Francoska politika komandira na Balkani, v Polskom i na Českom. Mussolini je tudi boji od toga, či se Francoska i Nemčija zmirite i to bi veliki vdarec bio na njegovo politiko.

Polska vlada je odstopila.

Polska vlada je v parlamenti nezavúpnico dobila i tak je mogla odstopiti. Profesor Bartel ministerski predsednik je prekdao ostavko državnomi predsedniki — cele vlade, ki je to sprejo. Zdaj ali maršal Pilsudski dobi mandat sestaviti novo parlamentarno vlado, ali znova Bartelj, ali pa uradniška vlada prevzeme državne posle. Najbrž se razpústi parlament, ar nema za sehom delavne ve ine.

Rezultat v industrijskem odseki.

Minole so volitve v obrtno — industrijsko zbornico. Rezultati v industrijski odsek so sledeči: v prvoj kategoriji je zmagala lista zveze industrijcev, v drugoj i tretjoj kategoriji Jelačin — Ogrinova li-

Podlistek.

Zvon.

V zvona glasi se je vsej dúša skopala. Bodor Balaž pravi: Lepi glas ma, ka pravi tistim, ki samo vsigdar bežijo i šparajo?

Gda so notriprišli v ves, je zvon ešče edno dvakrat vdaro. Balaža je žena že čakala na trnaci. Visika, süha, trüdna, zgrbanoga obraza i ostroga pogleda stara ženska je bila.

No — je kričala moži. Čüjete svoj zvon? Čüjete pet jezero raniški?

Bodor Balaža oči so se vküperpotegnole.

Dobro je no, Ester.

Ali drugi den, gda je začno obödivati, je zvon lepo i batrivno glaslo vsakomi poldne.

Žena je na sto vdarila.

Da bi se ednok razpočo. Že

dvajsti let bi se lejko razpočo.

I začnola je ostre reči proti moži lüčati:

Čüjete, vsaki vdarec eden raniški košta. Zračunajte, kelko žoja bi že od tistiga mao pet jezero raniški prineslo.

Bodor Balaž je mirno pravo zeni: Jejmo zdaj Esti.

Vgojčno je niti edno pipo dohana ne mogo skaditi, ar se je že bojo od glasa zvona, I gda je odprvim vdaro, žena tak da bi z zemle prišla naprej i znova je začnola:

Poslüšajte ga, zamo ga poslüšajte, vaši penezi se glasijo v njem. Vaši penezi pa moj znoj, moj trüd.

Mož je brezi reči goristano, notri je šo v hižo, ali glas žene ga je ta tudi sprevalo.

Samo ga vlečte, vlečte ga i zvon-te staromi norci.

Popoldnevi je Bodor Balaž vöodišo v gorice. Lepi dež je prišo,

skopo je grozdje i pa se je vöpokazalo lepo žareče sunce. Žabe so pomali i na dugi brečkale v šonci gorice, ešče so dež čütile. Bodor Balaž je notrizopodo cele gorice, preveč me je dober bio friški lüft.

Prišo je čuvar, že daleč je zdigno svoj krščak, Bodor Balaž je pa veselo pogledno na njega.

No, nega nikšega kvara?

Nega, je odgovoro čuvar.

Vsepovsedih so lepe gorice?

Lepe, lepe, so, samo v ednom mestu so malo falinčne.

Ka pa, morete ešče hoditi, dobre so ešče noge?

Čuvar je vövzeo pipo — čimorem hoditi?

Bogme smo že obstarali . . .

Ali jaz dönok na niham tü ete gorice, tü me naj najde smrt.

V vesi so začnoli zvoniti. Oba dva sta proti cerkvi gledala.

Nagy Janoša sprevaljajo na cintor.

Bodor Balaž je proti večeri domo šo, sedem vöra je že bila, gda je odpro doma male vrata. Žena je z tenjeri rogatala na trnaci Ravno te so zvonili večernici.

Žena je že od daleč kričala:

No, domo ste prišli na zvona glas? Mož je mirno na ženo pogledno: Vej je pa znam dönok zadosta bilo — Esti že dvajsti let. Že nede dugo, ka do nama zvonili ž njim.

Meni naj nezvonijo ž njim, meni ga ne trbej.

— Ne greši proti Bogi.

— Vi ste ga plačali, vam se glasi.

— Ali je pa tebi nigdar ne prišo njegov glas do srca? nigdar ne?

Žena se je britko zasmejala. Meni?

Tüdi te ne, gda smo najnoga sina sprevaljati na cintor?

Žena se je malo zbojala, na moža je poglednola, ali ne je odgo-

sta, v drugoj kategoriji je notri-prišo prekmurec g. Hartner Geza. V štrtoj kategoriji je pa zmagala sam stojna demokratska stranka.

Katoličanskemi lüdstvi!

Ne davnok je »Jutro« prneslo članek, szombathelyskem püspeki, v sterom je z nezaslišanimi obrekovanji napadan vobče prelüblen nadpaster. Članek so dali pisati njegovim političnim neprijateljem, šteri ga ščejo na to način uničiti največšega madjarskega legimista. Ar so to obrekovanje tudi pri nas mnogi šteli, še več, ar je niksi brezbožnik te jutrovskega člana priliepil na dveri lendavskega rim. kat župnišča priobčimo v naslednjem tozadevno izjavo namestnika szombathelyskega püspeka. Ta izjava se glasi:

»Nadpasterja naše püspekije, g. grófa Mikes Janóša so v islem vremeni v večij inozemskij novinaj — torej z posledico brezdvomno centralno urejene akcije — na nezaslišan način napadali v svojij diihovnikski i osebnosti, Pokvarjene düše, štere se od nikoj hüdobnega ne bojijo so, da bi ga ogrizavali, i mu v velikim autoriteti skovali, od njega popolnoma neresnične i od prve do zadnje litve brez podlagne obrekovanje iznašli. To je očividno delo maščenja. Stem so iznaditeli hüdobnega dela samo to šteli dosegni, da bi Nadpasterja, šteri je njim na poti, ga za blatiijo i ga od delo odvrnejo.

Napravili so to v neprijateljskij inozemskij — posebno v bečkij novinaj, ar so si mislili, da bo oblaten pri gnjesnij austrijskij raz-

meraj svoje obrekovanje zmetneje na odgovor pozvao, kak doma.

Da se to delo vernikom naše püspekije objasni — slovesno izjavljám, da v novinaj razglašenij grdoj obrekovanj nikaj ne istine. V szombathelyskom bogoslovju v svojem obstoji nihče ne bio samomorilec trditev v novinaj objavleni napadov, da so se v zadnjem šolskom leti štirje bogoslovci ustrelili je enostavna neresnica. V našoj püspekiji vsaki zna, da je to ne istina. I kak je te tao članka neresničen, ravno tak je neresnična k temu pridjana pripovijest ino druge trditve, s šterimiga obrekovanje.

Szombathey, 22. sept. 1926.

Dr. Boda János
püspekov namestnik.

Dolno-Lendavski dekanijski ured.

Politične opazke.

Zoologia (Živalstvo).

Opica. Spada v živalsko famillijo sesalcev. Po telovnom razvoju k človeku najbliže stoječa žival. V tropičnih (vročiti) krajinaj živi. Na vekše se na drevju zdržava. Vse štiri noge ima spodobnek rokam. Zató se dobro zna prijeti za veje i tak zednoga dreva na drugo skočiti. Telo je kosmato samo gobec i dlani so gole. Hrána njoj je sádje. Edno, včasí dve mládivi skoti.

Posebna lustnost opice je, ka človeka vu vsem posnema (nasleduje). Kaj človek pred njov čini, tisto ona tudi vse za njim čini. Ali ravno to njeno posnemljivost ponüca človek na to, ka jo vlovi. Na példo človek ide na takše me-

sto, gde ga opica zdreva vidi. Tam se človek občuje. Potom pa naleče žmetne letene bočkore, v šterih je keljé. Gda človek vkraj odide, opica včasí tá beži i začne občuvati bočkore. Ali joj, nogé se notri zgrábijo v keljé, nevolna žival z žmetnimi bočkori nemre bežati, i človek jo živo v roke dobi.

G. Klekl med svojimi pisci tudi má edno opico komunistovske pasme, štera se po dugoj dresuri navčila četeti i pisati. Ali opica ostane opica. Lástnih mislih nema, štere bi zapisala. Zato vsigdar gleda, ka je kakšni človek zapisao, i tisto posnema. Izvirnoga izraza ali stavka je ta opica ešče ne zapisala, nego samo ponávla, ka so lüdije zapisali. Sposebnost strastjov škrl i preži na »Naše Novine« i »Néplap«, i gda najde v njih kakšni zanimiv izviren izraz ali stavek, včasí ga zapiše v Kleklnove »Novine« ali »Népujság«.

Zató drági prekmurec, gda se ti v »Novinaj« ali »Népujsági« ponávla jo tisti izrazi (kifejés) ali stávk i (mondaf), štere si eden tje-den ali dvá tje-den prlé v »Naših Novinaj« ali v »Néplapi« čteo, te lahko znaš, ka je té vrstice Klekl-nova komunistovska opica napisala.

Nevolna žival, sama si nikaj novoga, izvirnoga nemore zmisliiti, zató njoj nemoremo zameriti, ka krádne izráze i stavke od lüdh, šteri si kaj znajo zmisliiti.

Obád. To je edna pernata žuzelka ali kuka, spodobna k mühi, samo vekša od nje. Obád krv céca z človeka i z živáli i ščiple, pika človeka i žival; ne dá mirü ne človeki, ne živáli, tak da bi vse to njegovo bilo. Právi komunist. Či ga z bičem stiraš od edne stráni, nazáj prileti od druge stráni. Nesrámen je kak eden komunist. Žmetno se ga braniš, ar ter-

büh njemi je pun nacécane krvi; čí ga vdáriš, gda ti na obráz sede, se raspočí i pošpicne te s svojim grdim gnojom.

Častna izjava. Popisani odgovorni urednik tednika Naše Novine v Dolnji Lendavi Leopold Hari, obžalujem, da je izšel v 19 številki navedenoga tednika članek pod imenom »politika na srezkem poglavarstvu v Dolnji Lendavi«, v kateri se napada gospod sreski poglavar v Dolnji Lendavi in se mu očita, da dela v svoji službi politiko in gerentstvo pozivlja na ne zakonita dela, ker se v imenovanem članku kvalificira kod proti zakonito urodno politikovaja.

Izjavljám, da se trditve v navedenem članku popolnoma ne istinite in da je delovanje g. sreskega poglavarja v vsakem oziru korektno in brezprikorno, ter se mu zahvaljujem da ni zahteval radi navedeni žaljitev kazenskega postopanja radi pogrěške zoper varnost časti po tisku.

Pošta v Križevci. Pod tem naslovom je izšel članek »Naše Novine« z dne 19. septembra 1926. številka 18 na strani 3. v 4. stolpcu kateremu objavite v 1. številki popravek po zakonu potisku člen 26.

Ni res, da Križevska poštarica nezdrži redno uradne vöre, res pa je da redno drži svoje predpisane ure, sicer pa mora stranka čakati, doklev se pošta nerazdeli. Ni res da je grobijanska z lüdmí res po je z lüdmí prijazna. Par ameri-kanski pisem je res ležalo na pošti ker se nasljovlenci niso sglasili kljub trikratnem obvestilu. Ka se tiče manjkajočih dolarjev je uradna preiskava dognala, da mone nezadene nobene krivda. Vera Plehan poštarica.

Veseli nas, da Križevska poštarica redno zdržava uradne vöre i

vorila. No Esti, te tudi ne?

Žena se je obrnola i čemerno je odgovorila: ne, te tudi ne!

Bodor Balaž se je stroso, k stoli se je naslonio i z bolečim srcom je pravo:

Dobro je, te tudi ne!

Potom je glavo gorizdigno, z oči se je vidlo, da je čemeren i kričó je:

Skem sem pa te jaz tresti let živo vküper? Ka te tudi ne... siromak lübleni moj sin... ka te tudi ne!

— Dobro je naj te glasa, več nema te zvon!

Trdi je grato, več je ne pogledno na ženo. V klet je šo, tam v koti je našo eden kovački klapač, vö je prišo z kleti i ravno je proti dvercam držó.

Mlad je bio, nišče ga je ne vidó, ednok je sami pri törmí bio, v törni je slab posvet bio, za mali čas je pri zvoni bio. Klapač je v

dve roki prejo i z cejle moči je na zvon vdaro. Zvon se je zglaso, Bodor Balaž oči so pune bile skuzami i ešče je ednok vdaro na zvon. Zvon je takši glas dobo, tak da bi ga zbolelo i eden tao ga je na pod spadnolo. Düša je odišla ž njega.

Bodor Balaž je ta lüčo klapač, kre töрма je že par lüdi bilo, šteri so spoznali njega.

Jaz sem ga do, jaz ga tudi lejko vkrajzemem i odstrano se je.

Dugo je hodo po vilicaj, gda je ednok v gorice prišo, tam je na sto položó glavo i začno je na glas jokati i kričó je v mirno noč:

Ka si včino Bodor Balaž, ka si včino?

Gojdna ga je pri stoli najšla Ptički so začnoli spevati. Gori je stano i domo je šo.

Notri je stopo v dvor, edne reči je ne pravo ženi i k zajtriki je seo. Žena je tudi tiho bila. Do poldneva je spo na ednoj stolici. Pol-

dne me pravi žena: Poldne je, obed mo meli.

Bodor Balaž je goristano, k stoli si je seo i začno je jesti župo. Žena ga je poglednola. Velika tišina je kralüvala. Zvon se je ne zglaso.

— No Esti — več ne zvonijo z mojim zvonom.

Žena je vüsta vküperstisnola i gori je stanola.

Gda so si k večerji seli, Bodor Balaž je preveč malo jo.

— Jeli, ka je velika tišina — Esti? Moj zvon te več ne bantüje.

Žena je v drugo hižo odišla i na tla je spadnola pred posteljov i začnola je britko jokati.

Žena se je na drugi den goriblekla i notri se postavila k g. diihovnik.

Gospon diihovnik, je šošnjala — tisti zvon dam popraviti, ali ednoga novoga dam napraviti.

Gda se je grozje zorilo, se je oglaso novi zvon. Njegov glas je

drügi bio. Tühinski je bio ešče, novomi žitki, novim lüdem se je glaso. Tak da bi staroga zvona glas isko.

Pod törmom so stari možje kadili i poslušali novoga zvona glas.

Lepi, lepi glas ma, so si gučali ali dönok je ne prveši, bogme ne.

Pred dverami cerkvi se je mladina posmejavala. I tam notri so edno malo dete krstili.

Poldne je Bodor Balaž z veseljóm odpro dverca i pravi ženi:

Tvoj zvon! Tebi zvonijo ž njim

K stoli so si seli i poslušali so glas novoga zvona. Zdjaj je Bodor Balaž vino točo v kupice i lepo i mirno je pravo ženi:

— Esti, sa že skorom deset let ne pila vino.

Žena je prijela kupico i na mir, i ni zdravje so pili.

Zvon se je pa dale glaso:

da je prijazna proti lüden. To je nej sigdar tak bilo, ar smo dostakrat tri-štiri krat zopstom šli na pošto, da so uradne võre bile i poštarico smo ne najšli v pisarni. Či se je to preobrnolo, zato de najbolje zahvalno Križevskoj poštarici, Križevske okoliae lüdstvo štero poseo ma na pošti.

GLASI.

Lendavski ešpereš so dozhvalili. Vič. g. Strauss Flórián kanonik i Lendavska okolice ešpereš so z ešpereške česti dozhvaliti.

Veliki ogen. Septembre 19-ga je veliki ogen bio v Černelavci pri Titan Jožef trgovci. Cela hramba je zgorela, vse šker i tüdi mlatilni mašin. Kvara je do 350 jezero dinarov.

Odlikovanje. Kukel Karol, krojač v Murški-Soboti, je srebrno madaljo dobo i diplomu za svoje lepe izdelke, štere je na okrajnoj obrtnoj rastavi v Ormoži raztavo.

Pince. Septembra 22-ga je okrožno sodišče razpravialo Tóth Lászlója čin, ki je ne davno v Pinci bujo svojo ženo. Sod je ne prinešeno, ar se tak vidi, da bi morilec ne bio normalen, zato de pa preglednjeni od doktorov.

Vlak izostane. Na progi Dolnja Lendava-Čakovec z 1-im oktobrom izostane mešani vlak štev. 7234, ki pride v Dol. Lendavo ob 8:57 i mešani vlak, ki ide z Dol. Lendave 9:55. Na progi M. Sobota-Ormož izostane vlak, ki prihaja v M. Soboto 15:50 i ide z M. Sobote ob 10:12.

Teška automobiska nesreča. Septembra 18-ga se je vozo po cesti Čakovec — sv. Rok Bogdan Kovačić, apotekara sin. Šofer ga je spomino naj zavre. on je pa ešče vekšo hitrost da automobili, šteri se je v grabo prevrgo. Šofer je poškodbe dobo, ali Kovačić je mrtev ostao. Njegovo telo so v Ludbreg odpelali gde držinsko grobnico majo.

Znižanje cene živinske soli. Živinska sol je do etiga mao koštala 1'95 din. za kg. zdaj se zniža na 1'50 din. Tak de 45 par falejša pri kilogrami. —

Naročnino i oglase

za

„Naše Novine“ i „Néplap“ sprejme

Barnabaš Erdőšy
trgovina s papirjem v
Murški-Soboti
CRKVENA ULICA.

Našim čitalcom. V našem vogrskom listi, v Néplapi smo publicirali on sod, šterim je zdajšnji turniški nadučitelj Kontler Gyula zavolo toga, da je kumunizem podpiro na Vogrskom je bio osodjen, da več nemre vučitelj biti. V prihodnoj številki mo te sod tüdi v „Naši Novinaj“ publicirali i tak si vsaki prekmurec lejko zapomni, gdo je bio te mož!

Bojmo na pomoč bližnjim svojim.

Tam se začne človeka človečanstvo gda se k bližnjemi svojemi z lübeznostjov znamo poniziti i znamo me bratsko roko dati. Dokeč ne vidimo v tom najzadnjem, v tom najbolje velkom pijanci svojega bližnjega, proti šteromi dužnost mamu, tečac smo ne Jezusa istinski i pravi vučenicke.

Hvala Bogi, že smo se prebudili i znamo da je vsaki človek božo stvorjenje, previdli smo, da vsi mamu dužnost proti bližnjim svojim. Edno veliko rano ma naš politični i verski žitek, da največkrat samo pri lepi rečaj, pri frazišaj ostanemo, ali da kaj z djanjom trbe pokazati, te nega takši možov. I zakaj to tak? Ar je gučati ležejše, kak čmiti. Što zna velki boben kučti, tistoga hitro na pamet zemejo, kak tistoga šteri v miri dela. Ali to prazno vlat tüdi prle vidimo, kak püno.

Pri nas je dosta takši lüdi, šteri hitro dosagnejo svoj cil, ar dobro znajo larmati, ali da samo po velikom bobeni znajo kučti, zato pa njihov glas vene.

Kakši lepi cil je to, pomagati i mentüvati bližnje naše. Batrivo lejko povemo, da je to Kristušov cil. I ka smo mi većinili v tom tali? Nikaj ne, ali preveč malo. Pred dvöma dnevom sem čteo, da se v Črensovcü začne proti alkoholni tečaj. To je resen nikaj lepoga. Tak naj odnok lüdstvo spozna, kakši veliki kvar je to človeki, či alkoholne pijače nüca, ali lüdstvo to samo ne previdi, more nakak biti ki je v tom tali opoti. I tak je pa dužnost naše prekmurske inteligence.

Mi moremo vküperstopiti i nastaviti edno protialkoholni društvo i toga društva član naj bode lejko vsaki, brezi njegovoga političnoga mišljenja. Tak mislim, da bi se za par let posrečilo nam v Prekmurji, da bi lüdje menje alkoholni pijač pili i zdraveši bi bili.

Tak bi dosegli to, da bi naš prekmurski narod čednejši i zdravjši grato. Tak bi tiste peneze, štere dnesden v krčmo odnese, na bogšo hrano i na bokšo obleko, na dobre knige potrošo. Vöri mi drago prekmursko lüdstvo, či ne boš telko alkoholni pijač nücalo; da bode v tvoji hižicaj zadovolnost i blaženost kraljivala.

Nekaki do pitali ka mo pa te z goricami? Gorice lejko ostanejo i lejko rodijo, ali tisto grozje na drugo tüdi lejko goriponücamo, kak samo na vino. V Ameriki je prepovedano alkoholne pijače tržišiti i piti, ali gorice so vse ostale i zdaj, da amerikanci ne smejo z grozja vino prešati dosta več dohodkom majo, kak prle. Tak bi to lejko bilo pri nas.

To bi bilo najbogše, da bi se pri nas tüdi prepovedalo točiti vsako alkoholno pijačo. Kakši veliki hasek bi melo z toga lüdstvo i tüdi država.

Včasi bi menje bilo lagoji i božni lüdi, menje bi ji prišlo v voze, v bolnice, či bi se v alkoholni pijačaj več ne točo človeki strup. Država bi mnogo penez prišparala pri tom, ar bi ne bilo telko vöđavanja na voze, na bolnice. na norišnice. Ka bi zgübila pri trošarini, tisto bi tüd prišparala.

Tak ma zaistino na pomoč svojim bližnjim, či njim v tom tali na pomoč priskočimo, či mo je varvali od alkoholni pijač i tak od lagoje družbe.

Zato pa srca pozdravljam one gospode, šteri priredijo te protialkoholni tečaj v prekmurji i tak ščejo pomagati našemi lüdstvi. I pozdravljam tiste, šteri do na tom tečaji navzoči i naj njim tisto v celom žitki na hasek bode, ka do tem čüli.

Kak si lejko naročiš „Naše Novine“? Idi na pošto, pa si tam küpiš edno karto za pou dinara pa napiši: Pošlite mi „Naše Novine“ i potem natanko napiši svoj adres. Na drugom kraji pa napiši: Upravništvo „Naši Novin“ v Dolni-Lendavi. Pa šče: što spravi dvaset naročnikov on dobi „Naše Novine“ brezplačno. — Što pa dobi v Naši Novin ček, on aga pa naj spolni i na pošto odnese. Poštino ne trbe plačati.

HAMBURG AMERIKA LINIE

Otprema putnike sa najmodernijim parobrodima iz Hamburga u Sjedinjene države Sjeverne Amerike, Hamburga u Kubu, Hamburga u Mexico, Hamburga u Argentinu, Hamburga u Braziliju, Hamburga u Uruguay.

Sve upute daje odmah i besplatno General. zastupstvo za Kraljevinu S.H.S.

J. G. Drašković, Zagreb
„B“ cesta broj 3.

kao filijala u BEOGRADU. Balkanska ulica 25, u LJUBLJANI, Kolodvorska ulica br. 30, kao i na podzastupstva u Sušaku, Splitu, Metkoviću, Gruzju, Makarskoj, Cetinju, Velikom Bečkereku, Pančevu, Osijeku, Somboru, Subotici, Novom Sadu, Bitolju i Dolnjoj Lendavi.

Podpirajte i naročte si „Naše Novine“.

GOSPODARSTVO.

Tržne cene.

Dolnja-Lendava, 30. septembra

100 kg. pšenice	280 Din.
„ „ žita	180 „
„ „ ovsa	160 „
„ „ kukorce	160 „
„ „ hajdine	220 „
„ „ Prosa	200 „

PENEZI.

Zagreb 30. septembra

1 Dolar	56'68 Din.
1 Schiling	8 „
1 Češka K.	1.67 „
20 zlati K.	210— „
1 francoski fr.	1.44 „
1000 mađarski K	0'79 „
1 Šveicki fr.	10'98 „
1 italijanska lira	1'88 „
100 dinarov v Zürichu	9.12 Fr.

Živina.

MESO.

1 kg. govedine	13 Din.
„ „ teletine	18 „
„ „ svinskoga	18 „
„ „ špeja	24 „
„ „ masti	30 „

Edno jajce 1'25 par.